

Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

► **B**

RÅDETS DIREKTIV 92/13/EØF

af 25. februar 1992

om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelse af EF-reglerne for fremgangsmåden ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation

(EFT L 76 af 23.3.1992, s. 14)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Rådets direktiv 2006/97/EF af 20. november 2006	L 363	107	20.12.2006
► <u>M2</u>	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/66/EF af 11. december 2007	L 335	31	20.12.2007

Ændret ved:

► <u>A1</u>	Tiltrædelsesakt for Østrig, Finland og Sverige	C 241	21	29.8.1994
	(tilpasset ved Rådets beslutning 95/1EF, Euratom, EKSF)	L 1	1	1.1.1995
► <u>A2</u>	Akt vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union	L 236	33	23.9.2003

RÅDETS DIREKTIV 92/13/EØF

af 25. februar 1992

om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelse af EF-reglerne for fremgangsmåden ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

i samarbejde med Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I Rådets direktiv 90/531/EØF af 17. september 1990 om fremgangsmåderne ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation ⁽⁴⁾ fastsættes der regler for tilbudsgivning, der skal sikre mulige leverandører og entreprenører rimelige chancer, men det indeholder ikke specifikke bestemmelser, som kan sikre en effektiv anvendelse;

de nuværende mekanismer på såvel nationalt plan som fællesskabsplan til sikring af denne anvendelse er ikke altid tilstrækkelige;

det forhold, at der ikke findes effektive klagemuligheder, eller at de eksisterende klagemuligheder er utilstrækkelige, vil kunne afholde virksomheder i Fællesskabet fra at afgive tilbud; medlemsstaterne må derfor råde bod på denne situation;

Rådets direktiv 89/665/EØF af 21. december 1989 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter ⁽⁵⁾ er bergrænset til procedurerne for indgåelse af kontrakter henhørende under Rådets direktiv 71/305/EØF af 26. juli 1971 om samordning af fremgangsmåderne med hensyn til indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter ⁽⁶⁾, senest ændret ved direktiv 90/531/EØF, og Rådets direktiv 77/62/EØF af 21. december 1976 om samordning af fremgangsmåderne ved offentlige indkøb ⁽⁷⁾, senest ændret ved direktiv 90/531/EØF;

adgang til på fællesskabsplan at konkurrere om offentlige kontrakter i de pågældende sektorer kræver, at der vedtages bestemmelser med henblik på at stille passende klageprocedurer til rådighed for leverandører eller entreprenører i tilfælde af overtrædelse af fællesskabsretten på området eller af de nationale regler til gennemførelse af denne ret;

det er nødvendigt at foreskrive en betydelig udvidelse af garantierne for gennemsigtighed og ikke-forskelsbehandling, og for at den kan få

⁽¹⁾ EFT nr. C 216 af 31. 8. 1990, s. 8, og EFT nr. C 179 af 10. 7. 1991, s. 18.

⁽²⁾ EFT nr. C 106 af 22. 4. 1991, s. 82, og EFT nr. C 39 af 17. 2. 1992.

⁽³⁾ EFT nr. C 60 af 8. 3. 1991, s. 16.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 297 af 29. 10. 1990, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 395 af 30. 12. 1989, s. 33.

⁽⁶⁾ EFT nr. L 185 af 16. 8. 1971, s. 5.

⁽⁷⁾ EFT nr. L 13 af 15. 1. 1977, s. 1.

▼B

konkrete virkninger, er det vigtigt, at der findes effektive og hurtige klagemuligheder;

der bør tages hensyn til, at retsordenen i visse tilfælde er af en særlig karakter ved at bemyndige medlemsstaterne til at vælge mellem forskellige muligheder med samme virkning for så vidt angår klageinstansernes beføjelser;

en af disse muligheder omfatter beføjelse til at gribe direkte ind i ordregivernes udbudsprocedurer, for eksempel ved at suspendere disse procedurer eller ved at annullere afgørelser eller diskriminerende klausuler i dokumenter og publikationer;

den anden mulighed omfatter beføjelse til at lægge effektivt indirekte pres på ordregiverne for at få dem til at bringe eventuelle overtrædelser til ophør eller forhindre dem i at begå overtrædelser og for at undgå, at der forvoldes skade;

der skal altid være muligheder for at fremsætte krav om skadeserstatning;

når en person fremsætter krav om skadeserstatning for så vidt angår omkostningerne i forbindelse med udarbejdelse af et tilbud eller med deltagelse i en udbudsprocedure, er vedkommende ikke forpligtet til, med henblik på at få disse omkostninger godtgjort, at bevise, at han ville have fået tildelt ordren, hvis overtrædelserne ikke var blevet begået;

det vil være hensigtsmæssigt, at de ordregivere som efterkomme reglerne for tilbudsgivning, kan bekendtgøre dette på passende måde; et sådant skridt forudsætter en undersøgelse af ordregivernes procedurer og praksis ved tilbudsgivning, foretaget af uvildige personer;

til dette formål vil det være hensigtsmæssigt at indføre en attesteringsordning der omfatter en erklæring om korrekt anvendelse af reglerne for tilbudsgivning i form af en bekendtgørelse, der skal offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*;

ordregiverne bør have mulighed for at anvende attesteringsordningen, hvis de ønsker det; medlemsstaterne skal give dem denne mulighed; med henblik herpå kan de enten selv etablere ordningen eller tillade ordregiverne at anvende en attesteringsordning, der er indført i en anden medlemsstat, de kan overdrage ansvaret for gennemførelsen af attesteringsundersøgelsen til personer, erhverv eller personale fra institutioner;

den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med indførelsen af en sådan ordning sikres ved den fastsættelse af de væsentlige krav til ordningen, der er indeholdt i dette direktiv; de operationelle detaljer bør fastsættes i europæiske standarder, som dette direktiv henviser til;

det kan blive nødvendigt for medlemsstaterne at fastsætte sådanne detaljer før vedtagelsen af de regler, der er indeholdt i de europæiske standarder, eller som en tilføjelse til disse regler;

når virksomhederne ikke indgiver klage, vil visse overtrædelser ikke kunne bringes til ophør, medmindre der indføres en særlig mekanisme;

det er derfor vigtigt, at Kommissionen, når den finder, at der under en udbudsprocedure er begået en klar og åbenbar overtrædelse, kan gribe ind over for medlemsstatens kompetente myndigheder og den pågældende ordregiver, således at der kan træffes passende foranstaltninger med henblik på hurtigt at bringe overtrædelserne til ophør;

det må sikres, at der er mulighed for en forligsmekanisme på fællesskabsplan, således at uoverensstemmelser kan afgøres i mindelighed;

den praktiske gennemførelse af dette direktiv skal tages op til fornyet overvejelse samtidig med direktiv 90/531/EØF på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne om, hvorledes de nationale klageprocedurer fungerer;

dette direktiv bør iværksættes samtidig med direktiv 90/531/EØF;

▼B

der bør indrømmes Kongeriget Spanien, Den Helleniske Republik og den Portugisiske Republik passende længere frister til at gennemføre dette direktiv under hensyn til datoen for iværksættelsen af direktiv 90/531/EØF i disse lande —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL 1

Klagemuligheder på nationalt plan**▼M2***Artikel 1***Klageprocedurernes anvendelsesområde og adgang til disse procedurer**

1. Dette direktiv finder anvendelse på kontrakter som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester (»forsyningsvirksomhedsdirektivet«) ⁽¹⁾, medmindre sådanne kontrakter er undtaget i henhold til artikel 5, stk. 2, artikel 18-26, artikel 29 og 30 eller artikel 62 i nævnte direktiv.

Kontrakter omfatter ifølge dette direktiv offentlige vareindkøbskontrakter, bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelsesktrakter, rammeaftaler og dynamiske indkøbssystemer.

Medlemsstaterne træffer for så vidt angår kontrakter, der er omfattet af direktiv 2004/17/EF, de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der effektivt og navnlig så hurtigt som muligt kan indgives klage over ordregiverens beslutninger på de betingelser, der er anført i artikel 2-2f i dette direktiv, med den begrundelse, at beslutningerne er i strid med fællesskabsret vedrørende indgåelse af kontrakter eller de nationale regler til gennemførelse heraf.

2. Medlemsstaterne sikrer, at der mellem virksomheder, som kan gøre en skade gældende i forbindelse med en udbudsprocedure, ikke finder forskelsbehandling sted på grund af den sontring, der i dette direktiv foretages mellem de nationale regler til gennemførelse af fællesskabsretten og de øvrige nationale regler.

3. Medlemsstaterne sikrer, at der er adgang til klageprocedurerne efter nærmere bestemmelser, som medlemsstaterne kan fastsætte, i det mindste for personer, der har eller har haft interesse i at opnå en bestemt kontrakt, og som har lidt eller vil kunne lide skade som følge af en påstået overtrædelse.

4. Medlemsstaterne kan kræve, at en person, der ønsker at gøre brug af en klageprocedure, underretter ordregiveren om den påståede overtrædelse og om, at vedkommende agter at indgive klage under forudsætning af, at dette ikke berører minimumsfristen i overensstemmelse med artikel 2a, stk. 2, eller enhver anden tidsfrist for indgivelse af klage i overensstemmelse med artikel 2c.

5. Medlemsstaterne kan kræve, at den pågældende person først indgiver klage til ordregiveren. I så fald påser medlemsstaterne, at indgivelsen af denne klage fører til øjeblikkelig suspension af muligheden for at indgå kontrakten.

Medlemsstaterne træffer afgørelse om, hvilke passende kommunikationsmidler, herunder kommunikation pr. telefax eller ad elektronisk vej, der skal anvendes til indgivelse af klage i henhold til første afsnit.

⁽¹⁾ EUT L 134 af 30.4.2004, s. 1. Senest ændret ved Rådets direktiv 2006/97/EF (EUT L 363 af 20.12.2006, s. 107).

▼M2

Den i første afsnit omhandlede suspension ophører først ved udløbet af en frist på mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor ordregiveren har sendt et svar pr. telefax eller ad elektronisk vej, eller, hvis et andet kommunikationsmiddel anvendes, først ved udløbet af en frist på enten mindst 15 kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor ordregiveren har sendt et svar, eller mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor svaret modtages.

▼B*Artikel 2***▼M2****Krav til klageprocedurerne****▼B**

1. Medlemsstaterne påser, at de foranstaltninger, der træffes med henblik på de i artikel 1 omhandlede klageprocedurer, omfatter de nødvendige beføjelser til:

enten

- a) hurtigst muligt og som hastesag at træffe midlertidige foranstaltninger, der har til formål at bringe den påståede overtrædelse til ophør eller forhindre, at der påføres de pågældende interesser anden skade, herunder foranstaltninger med henblik på at suspendere eller foranledige suspension af den pågældende udbudsprocedurer eller gennemførelsen af enhver beslutning, der er truffet af ordregiveren og
- b) at annullere eller foranledige annullering af ulovlige beslutninger, herunder at fjerne de diskriminerende tekniske, økonomiske eller finansielle specifikationer i udbudsbekendtgørelsen den periodisk vejledende bekendtgørelse, bekendtgørelsen om anvendelse af et kvalifikationssystem, anmodningen om at afgive bud, udbudsbetingelserne eller ethvert andet dokument i forbindelse med den pågældende udbudsprocedure

eller

- c) hurtigst muligt, som hastesag, hvis det lader sig gøre, og om nødvendigt ved en afsluttende procedure med hensyn til sagens substans, at træffe andre foranstaltninger end de i litra a) og b) nævnte, der har til formål at bringe den konstaterede overtrædelse til ophør og forhindre, at der påføres de pågældende interesser skade, herunder især muligheden for at kræve betaling af et bestemt beløb, såfremt overtrædelsen ikke bringes til ophør eller undgås.

Medlemsstaterne kan foretage dette valg for så vidt angår samtlige ordregivere eller for visse kategorier af ordregivere, der fastlægges på grundlag af objektive kriterier, idet de under alle omstændigheder skal sikre, at de trufne foranstaltninger er effektive hvad angår det formål at forhindre, at der påføres de pågældende interesser skade

- d) og, i begge ovennævnte tilfælde, at tilkende skadelidte personer skadeserstatning.

Når der kræves skadeserstatning med den begrundelse, at en beslutning er ulovlig, kan medlemsstaterne bestemme, at den anfægtede beslutning, hvis deres nationale retssystem kræver det, og hvis dette retssystem omfatter instanser med den fornødne kompetence hertil, først skal annulleres eller erklæres ulovlig.

▼M2

2. De i stk. 1 og artikel 2d og 2e omhandlede beføjelser kan tillægges særlige instanser, der har ansvaret for forskellige aspekter af klageproceduren.

3. Når der for et organ i første instans, der er uafhængig af ordregiveren, indbringes en klage over en beslutning om tildeling, påser

▼M2

medlemsstaterne, at ordregiveren først kan indgå kontrakten, når klageinstansen har truffet afgørelse enten vedrørende en begæring om midlertidige foranstaltninger eller en klage. Suspensionen ophører tidligst ved udløbet af standstill-perioden i artikel 2a, stk. 2, og artikel 2d, stk. 4 og 5.

3a. Klageprocedurerne skal ikke nødvendigvis automatisk have opsættende virkning for de procedurer for indgåelse af kontrakter, som de vedrører, jf. dog stk. 3 og artikel 1, stk. 5.

4. Medlemsstaterne kan fastsætte, at den instans, der er ansvarlig for klageprocedurerne, kan tage hensyn til de sandsynlige følger af midlertidige foranstaltninger for alle interesser, som vil kunne skades, samt til almenvellet, og beslutte ikke at give sit samtykke hertil, når de negative følger af sådanne foranstaltninger kan være større end fordelene.

En beslutning om ikke at tillade midlertidige foranstaltninger berører ikke de øvrige rettigheder, som den person, der anmoder om disse foranstaltninger, måtte gøre krav på.

▼B

5. Det beløb, der skal betales i henhold til stk. 1, litra c), skal være stort nok til at afholde ordregiveren fra at begå en overtrædelse eller fortsætte med en overtrædelse. Betalingen af dette beløb kan gøres betinget af, at det ved en endelig afgørelse fastslås, at der er blevet begået en overtrædelse.

▼M2

6. Virkningerne af udøvelsen af de i denne artikels stk. 1 omhandlede beføjelser for en kontrakt, som følger efter tildeling af en ordre, fastlægges i national ret, jf. dog de i artikel 2d-2f omhandlede tilfælde.

Endvidere kan medlemsstaterne, undtagen når en beslutning skal annulleres, inden der ydes skadeserstatning, fastsætte, at den for klageprocedurerne ansvarlige instans' beføjelser efter indgåelsen af en kontrakt i overensstemmelse med artikel 1, stk. 5, stk. 3 i denne artikel eller artikel 2a-2f er begrænset til ydelse af skadeserstatning til enhver, som har lidt skade på grund af en overtrædelse.

▼B

7. Når en person fremsætter et krav om skadeserstatning for så vidt angår omkostningerne i forbindelse med udarbejdelse af et tilbud eller med deltagelse i en udbudsprocedure, skal vedkommende alene bevise, at der er sket overtrædelse af fællesskabsretten vedrørende tilbudsgivning eller de nationale regler til gennemførelse af denne ret, samt at han ville have haft en reel mulighed for at få tildelt ordren, men at denne mulighed blev forspildt på grund af overtrædelsen.

8. Medlemsstaterne påser, at de afgørelser, der træffes af de for klageprocedurerne ansvarlige instanser, kan gennemføres effektivt.

9. Når de instanser, der er ansvarlige for klageprocedurerne, ikke er retsinstanser, skal deres afgørelser altid begrundes skriftligt. I så fald skal der desuden træffes dispositioner til at sikre de procedurer, hvorved enhver foranstaltning, der formodes at være ulovlig, og som træffes af den kompetente myndighed i første instans, eller enhver formodet forsømmelse i udøvelsen af de beføjelser, der er tildelt denne, kan appelleres eller indbringes for en anden instans, som er en ret i ►M2 henhold til traktatens artikel 234 ◄, og som er uafhængig i forhold til ordregiveren og til myndigheden i første instans.

Udnævnelsen af medlemmerne af den uafhængige instans og udløbet af deres embedsperiode er undergivet de samme betingelser, som gælder for dommere, for så vidt angår den myndighed, der er ansvarlig for deres udnævnelse, varigheden af deres embedsperiode og muligheden for deres afsættelse. I det mindste skal formanden for denne uafhængige instans have samme juridiske og faglige kvalifikationer som en dommer. Den uafhængige instans træffer sine afgørelser efter en kontradiktorisk procedure, og disse afgørelser har på grundlag af bestemmelser, som fastsættes af hver medlemsstat, retsvirkninger med bindende kraft.

▼ **M2***Artikel 2a***Standstill-periode**

1. Medlemsstaterne påser, at de i artikel 1, stk. 3, omhandlede personer har tilstrækkelige frister, som sikrer effektive muligheder for at klage over ordregiveres tildelingsbeslutninger, idet de vedtager de nødvendige bestemmelser, som opfylder mindstekravene i stk. 2 og i artikel 2c.

2. En kontraktindgåelse efter beslutningen om tildeling af en kontrakt, der er omfattet af direktiv 2004/17/EF, kan først finde sted efter udløbet af en frist på mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere og ansøgere, hvis fremsendelsen er sket pr. telefax eller ad elektronisk vej, eller hvis fremsendelsen er sket med et andet kommunikationsmiddel, efter udløbet af en frist på enten mindst 15 kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere og ansøgere eller mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor beslutningen om tildeling af en kontrakt modtages.

Tilbudsgivere anses for at være berørt, hvis de endnu ikke er endeligt udelukket. En udelukkelse er endelig, hvis den er meddelt de berørte tilbudsgivere og enten er fundet lovlig af en uafhængig klageinstans eller ikke længere kan blive genstand for klageprocedure.

Ansøgere anses for at være berørt, hvis ordregiveren ikke har stillet oplysninger til rådighed om, at deres ansøgning er afvist inden meddelelsen om beslutningen om tildeling til de berørte tilbudsgivere.

Meddelelsen af beslutningen om tildeling til hver af de berørte tilbudsgivere og ansøgere ledsages af følgende:

- en kort redegørelse for de relevante grunde, som omhandlet i artikel 49, stk. 2, i direktiv 2004/17/EF, og
- en præcis angivelse af den nøjagtige standstill-periode, der finder anvendelse i overensstemmelse med de nationale bestemmelser for gennemførelsen af dette stykke.

*Artikel 2b***Undtagelser fra standstill-perioden**

Medlemsstaterne kan fastsætte, at fristerne i dette direktivs artikel 2a, stk. 2, ikke finder anvendelse på:

- a) tilfælde, hvor direktiv 2004/17/EF ikke kræver forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*
- b) tilfælde, hvor den eneste berørte tilbudsgiver som omhandlet i dette direktivs artikel 2a, stk. 2, er den tilbudsgiver, der tildeles kontrakten, og der ikke er nogen berørte ansøgere
- c) specifikke kontrakter, der er baseret på et dynamisk indkøbssystem, jf. artikel 15 i direktiv 2004/17/EF.

Hvis denne undtagelse anvendes, sikrer medlemsstaten, at kontrakten er ugyldig i overensstemmelse med dette direktivs artikel 2d og 2f, hvis

- artikel 15, stk. 5 eller 6, i direktiv 2004/17/EF er overtrådt, og
- den anslåede kontraktværdi svarer til eller overstiger tærskelværdien artikel 16 i direktiv 2004/17/EF.

▼ M2*Artikel 2c***Tidsfrister for indgivelse af klage**

Når medlemsstaterne fastsætter, at en klage over en beslutning truffet af en ordregiver som led i eller i forbindelse med en udbudsprocedure, der henhører under direktiv 2004/17/EF, skal indgives inden udløbet af en bestemt frist, skal denne frist være på mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor ordregiverens beslutning er blevet meddelt den berørte tilbudsgiver eller ansøger pr. telefax eller ad elektronisk vej, eller, hvis ordregiverens beslutning er sendt til tilbudsgiveren eller ansøgeren med et andet kommunikationsmiddel, enten mindst 15 kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor ordregiverens beslutning er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere eller ansøgere eller mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor ordregiverens beslutning modtages. Meddelelsen om den ordregivende enheds beslutning til hver af tilbudsgiverne eller ansøgerne ledsages af en kort redegørelse for de relevante grunde. I tilfælde af klager over beslutninger som omhandlet i dette direktivs artikel 2, stk. 1, litra b), der ikke er omfattet af en specifik meddelelse, skal fristen være mindst ti kalenderdage regnet fra datoen for offentliggørelsen af den pågældende beslutning.

*Artikel 2d***Retsvirkningen »uden virkning«**

1. Medlemsstaterne påser, at en klageinstans, der er uafhængig af ordregiveren, betragter en kontrakt som værende uden virkning, eller at en klageinstans beslutter, at den er uden virkning i hvert af følgende tilfælde:

- a) hvis ordregiveren har tildelt en kontrakt uden forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, selv om dette ikke er tilladt i henhold til direktiv 2004/17/EF
- b) hvis bestemmelserne i dette direktivs artikel 1, stk. 5, artikel 2, stk. 3, eller artikel 2a, stk. 2, er overtrådt, og denne overtrædelse har frataget tilbudsgiver muligheden for at iværksætte retslige skridt forud for indgåelsen af kontrakten, såfremt en sådan overtrædelse er kombineret med en overtrædelse af direktiv 2004/17/EF, og denne overtrædelse har påvirket mulighederne for at få tildelt kontrakten for den tilbudsgiver, der klager
- c) i tilfælde omhandlet i dette direktivs artikel 2b, litra c), andet afsnit, hvis medlemsstaten har anvendt muligheden for at undtage kontrakter baseret på et dynamisk indkøbssystem fra standstill-perioden.

2. Følgerne af, at en kontrakt anses for at være uden virkning, fastlægges i national ret.

Det kan således fastsættes i national ret, at alle allerede opfyldte kontraktlige forpligtelser annulleres med tilbagevirkende kraft, eller at annulleringens omfang begrænses til de forpligtelser, der endnu ikke er blevet opfyldt. I sidstnævnte tilfælde beslutter medlemsstaterne at anvende andre sanktioner, jf. artikel 2e, stk. 2.

3. Medlemsstaterne kan fastsætte, at den klageinstans, der er uafhængig af ordregiveren, kan undlade at betragte en kontrakt som værende uden virkning, selv om den er tildelt ulovligt af de i stk. 1 omhandlede årsager, hvis klageinstansen efter at have undersøgt alle relevante aspekter finder, at visse væsentlige hensyn til almenhedens interesser gør det nødvendigt at opretholde kontraktens virkninger. Medlemsstaterne skal i så fald fastsætte alternative sanktioner, jf. artikel 2e, stk. 2, der finder anvendelse i stedet.

▼M2

Økonomiske interesser i kontraktens effektive virkning kan kun anses som væsentlige hensyn, hvis det i ganske særlige tilfælde ville have uforholdsmæssige konsekvenser, at kontrakten bliver uden virkning.

Økonomiske interesser i direkte tilknytning til den pågældende kontrakt kan imidlertid ikke udgøre væsentlige hensyn til almenhedens interesser. Økonomiske interesser i direkte tilknytning til kontrakten omfatter bl.a. omkostninger som følge af forsinkelser med kontraktens opfyldelse, omkostninger som følge af indledningen af en ny udbudsprocedure, omkostninger som følge af udskiftningen af den økonomiske aktør, der udfører kontrakten, samt omkostninger i forbindelse med de retslige forpligtelser, der følger af, at kontrakten er uden virkning.

4. Medlemsstaterne fastsætter, at denne artikels stk. 1, litra a), ikke finder anvendelse, hvis

- ordregiveren finder, at tildeling af en kontrakt uden forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* er tilladt i henhold til direktiv 2004/17/EF
- ordregiveren i *Den Europæiske Unions Tidende* har offentliggjort en bekendtgørelse, som beskrevet i dette direktivs artikel 3a, hvoraf det fremgår, at ordregiveren agter at indgå kontrakten, og
- kontrakten ikke er indgået inden udløbet af en frist på mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor bekendtgørelsen er blevet offentliggjort.

5. Medlemsstaterne fastsætter, at denne artikels stk. 1, litra c), ikke finder anvendelse, hvis

- ordregiveren finder, at tildelingen af en kontrakt er i overensstemmelse med artikel 15, stk. 5 og 6, i direktiv 2004/17/EF
- ordregiveren har sendt en beslutning om tildeling af kontrakten sammen med en kort redegørelse for de grunde, der er omhandlet i dette direktivs artikel 2a, stk. 2, fjerde afsnit, første led, til de berørte tilbudsgivere, og
- kontrakten ikke er indgået inden udløbet af en frist på mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere, hvis fremsendelsen er sket pr. telefax eller ad elektronisk vej, eller hvis fremsendelsen er sket med et andet kommunikationsmiddel, inden udløbet af en frist på enten mindst 15 kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere, eller mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor beslutningen om tildeling af en kontrakt modtages.

Artikel 2e

Overtrædelser af dette direktiv og alternative sanktioner

1. I tilfælde, hvor artikel 1, stk. 5, artikel 2, stk. 3, eller artikel 2a, stk. 2, er overtrådt, og som ikke er omfattet af artikel 2d, stk. 1, litra b), skal medlemsstaterne fastsætte, at kontrakten er uden virkning i overensstemmelse med artikel 2d, stk. 1-3, eller fastsætte alternative sanktioner. Medlemsstaterne kan fastsætte, at klageinstansen, der er uafhængig af ordregiveren, efter at have vurderet alle relevante aspekter, skal beslutte, om kontrakten bør betragtes som værende uden virkning, eller om der bør fastsættes alternative sanktioner.

2. Alternative sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Alternative sanktioner er:

- bøder, ordregiveren idømmes, eller
- afkortelse af kontraktens løbetid.

▼M2

Medlemsstaterne kan give klageinstansen vide skønsmålinger til at tage hensyn til alle relevante forhold, herunder hvor alvorlig overtrædelsen er, ordregiverens adfærd, og, i de i artikel 2d, stk. 2, omhandlede tilfælde, hvorvidt kontrakten fortsat gælder.

Skadeserstatning er ikke en passende sanktion i henhold til dette stykke.

*Artikel 2f***Frister**

1. Medlemsstaterne kan fastsætte, at en klage i henhold til artikel 2d, stk. 1, skal indgives

a) inden udløbet af mindst 30 kalenderdage regnet fra dagen efter den dag, hvor

— ordregiveren har offentliggjort en bekendtgørelse om indgåede kontrakter i overensstemmelse med artikel 43 og 44 i direktiv 2004/17/EF, forudsat at en sådan bekendtgørelse indeholder begrundelsen for ordregiverens beslutning om at tildele kontrakten uden forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, eller

— ordregiveren har underrettet de berørte tilbudsgivere og ansøgere om indgåelsen af kontrakten, forudsat at denne meddelelse indeholder en kort redegørelse for de relevante grunde, som omhandlet i artikel 49, stk. 2, i direktiv 2004/17/EF. Denne mulighed gælder også i tilfælde omhandlet i dette direktivs artikel 2b, litra c)

b) og i alle tilfælde inden udløbet af en periode på mindst seks måneder regnet fra dagen efter den dag, hvor kontrakten er indgået.

2. I alle andre tilfælde, herunder ved indgivelse af klager i overensstemmelse med artikel 2e, stk. 1, fastsættes tidsfristerne for indgivelse af klager i national ret, jf. dog artikel 2c.

▼B

KAPITEL 2

Attestering**▼M2***Artikel 3a***Indholdet af en bekendtgørelse med henblik på frivillig forudgående gennemsigthed**

Den i artikel 2d, stk. 4, andet led, omhandlede bekendtgørelse, hvis format skal vedtages af Kommissionen efter proceduren i artikel 3b, stk. 2, skal indeholde følgende oplysninger:

- a) ordregiverens navn og kontaktoplysninger
- b) en beskrivelse af genstanden for kontrakten
- c) begrundelsen for ordregiverens beslutning om at tildele kontrakten uden forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*
- d) navn på og kontaktoplysninger for den økonomiske aktør, som er blevet valgt i henhold til beslutningen om kontraktildeling, og
- e) eventuelle andre oplysninger, som ordregiveren måtte finde nyttige.

▼ M2*Artikel 3b***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen består af Det Rådgivende Udvalg for Offentlige Aftaler, der er nedsat ved artikel 1 i Rådets afgørelse 71/306/EØF af 26. juli 1971 ⁽¹⁾ (i det følgende benævnt »udvalget«).
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽²⁾, jf. dennes artikel 8.

▼ B

KAPITEL 3

Interventionsmekanisme▼ M2*Artikel 8***Interventionsmekanisme**

1. Kommissionen kan påberåbe sig den i stk. 2-5 fastlagte procedure, når den før indgåelsen af en kontrakt finder, at der er begået en alvorlig overtrædelse af fællesskabsret vedrørende indgåelse af kontrakter i forbindelse med en udbudsprocedure, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2004/17/EØF, eller for så vidt angår artikel 27, litra a), i nævnte direktiv, når det drejer sig om ordregivere, for hvilke denne bestemmelse finder anvendelse.
2. Kommissionen meddeler den pågældende medlemsstat grundene til, at den finder, at der er begået en alvorlig overtrædelse, og anmoder om, at den bringes til ophør ved passende midler.
3. Senest 21 kalenderdage efter modtagelsen af den i stk. 2 omhandlede meddelelse fremsender den pågældende medlemsstat til Kommissionen:
 - a) en bekræftelse af, at overtrædelsen er bragt til ophør
 - b) en begrundet konklusion med redegørelse for, hvorfor forholdet ikke er bragt i orden, eller
 - c) en meddelelse om, at den pågældende udbudsprocedure er blevet suspenderet, enten på ordregiverens eget initiativ eller som led i udøvelsen af de beføjelser, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, litra a).
4. En begrundet konklusion i henhold til stk. 3, litra b), kan bl.a. være baseret på det forhold, at den påståede overtrædelse allerede er genstand for appel eller er indbragt for en instans som omhandlet i artikel 2, stk. 9. I så fald underretter medlemsstaten Kommissionen om resultatet af disse procedurer, så snart det er kendt.
5. Hvis der gives meddelelse om, at en udbudsprocedure er blevet suspenderet under de i stk. 3, litra c), fastsatte omstændigheder, giver medlemsstaten Kommissionen meddelelse om ophævelsen af suspensionen eller om indledningen af en anden udbudsprocedure, der helt eller delvis har tilknytning til den foregående procedure. Denne nye meddelelse skal indeholde en bekræftelse af, at den påståede overtrædelse er bragt til ophør, eller en begrundet konklusion med en redegørelse for, hvorfor forholdet ikke er bragt i orden.

⁽¹⁾ EFT L 185 af 16.8.1971, s. 15. Ændret ved afgørelse 77/63/EØF (EFT L 13 af 15.1.1977, s. 15).

⁽²⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23. Ændret ved afgørelse 2006/512/EF (EUT L 200 af 22.7.2006, s. 11).

▼ B

KAPITEL 4

Forlig▼ M2▼ B

KAPITEL 5

Afsluttende bestemmelser▼ M2*Artikel 12***Gennemførelse**

1. Kommissionen kan i samråd med udvalget anmode medlemsstaterne om at sende den oplysninger om anvendelsen af de nationale klageprocedurer.
2. Medlemsstaterne meddeler hvert år Kommissionen teksten til alle beslutninger, sammen med begrundelserne herfor, truffet af deres klageinstanser i overensstemmelse med artikel 2d, stk. 3.

*Artikel 12a***Revision**

Senest den 20. december 2012 evaluerer Kommissionen direktivets gennemførelse og aflægger rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om dets effektivitet, herunder især om effektiviteten af de alternative sanktioner og tidsfristerne.

▼ B*Artikel 13*

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv inden 1. januar 1993.

Kongeriget Spanien træffer disse foranstaltninger senest den 30. juni 1995. Den Helleniske Republik og den Portugisiske Republik træffer disse foranstaltninger senest den 30. juni 1997. De underretter straks Kommissionen herom.

Når Medlemsstaterne vedtager disse bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne sætter de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger i kraft på de samme datoer som de i ved direktiv 90/531/EØF fastsatte.
3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 14

1. Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

▼ M2